

Ecologische quickscan

De Stege 1 te Veessen

In het kader een bestemmingsplanwijziging

Uitvoering	Ruimte voor Advies BV Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	Dhr. Bos
Locatie	De Stege 1 8194 LP Veessen
Datum	03 juli 2018/23aug 2018
Status	v2

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
2	Resultaten	6
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
3.4	Grondgebonden zoogdieren	
3.5	Overige soorten	
3	Effecten	11
3.1	Broedvogels	
3.2	Vleermuizen	
3.3	Overige soorten	
4	Gebiedsbescherming	13
4.1	Natuurnetwerk Nederland	
4.2	Natura 2000	
5	Conclusies en Aanbevelingen	16
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
6	Wettelijk kader	18

1.1 Aanleiding en doel

Voorliggend rapport beschrijft de bevindingen van een ecologische quickscan uitgevoerd op een perceel aan de De Stege 1 te Veessen. De initiatiefnemer (familie Bos) heeft een bestemmingsplanwijziging aangevraagd. De initiatiefnemer wil de bestemming laten wijzigen van 'Agrarisch' naar 'Wonen'. In een vervolgfase wil de initiatiefnemer de bestaande bebouwing slopen en vervangen door een tweetal woningen. Deze ingreep valt onder de Rood voor Rood (RvR) regeling. Rood voor Rood is een regeling waardoor het mogelijk wordt om een nieuwe woning in het landelijk gebied te bouwen. In ruil daarvoor moet onder meer een aanzienlijke oppervlakte aan schuren gesloopt worden. Het hoofddoel van het RvR-beleid is het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie betreft een perceel van ca. 7.500 m² aan De Stege 1, gelegen in Veessen in de gemeente Heerde (zie afb. 1.1 en 1.2). De bebouwing bestaat uit een woonboerderij, een grote lichtboxenstal, twee kleinere koeienstallen en twee kapschuuren. De locatie is deels verhard met tegels, klinkers en deels onverhard. De woonboerderij heeft een pannendak en platendak, met onder de pannen deels riet. Eén van de kapschuuren heeft een golfplatendak zonder dakbeschot en heeft een deels houten en deels stalen constructie. De andere kapschuur heeft ook een golfplatendak zonder dakbeschot met een gehele houten constructie. Aan de linker zijde van deze kapschuur bevindt zich een dicht deel, dit is een bakstenen schuur aan de kapschuur. Deze schuur heeft een grote opening aan de bovenkant en is daardoor vrij toegankelijk. Beide kleinere koeienstallen hebben een pannendak zonder dakbeschot en hebben een houten constructie. Ook zijn beide stallen open en toegankelijk. De grotere lichtboxenstal bestaat uit een platendak en is in de nok toegankelijk, ook staat de noordzijde van deze stal altijd open. Hedendaags wordt deze als paardenstal gebruikt. De bestemmingsplanwijziging dient om de huidige bebouwing te slopen en de bouw van twee woningen mogelijk te maken. Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 2 juli 2018 bezocht door J. Mossink BSc, ecooloog van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zoals Huismus, vleermuizen en marters. Het locatiebezoek is onder zonnige omstandigheden bij een temperatuur van 25 °C en zwakke tot matige wind uit oosterlijke richting.

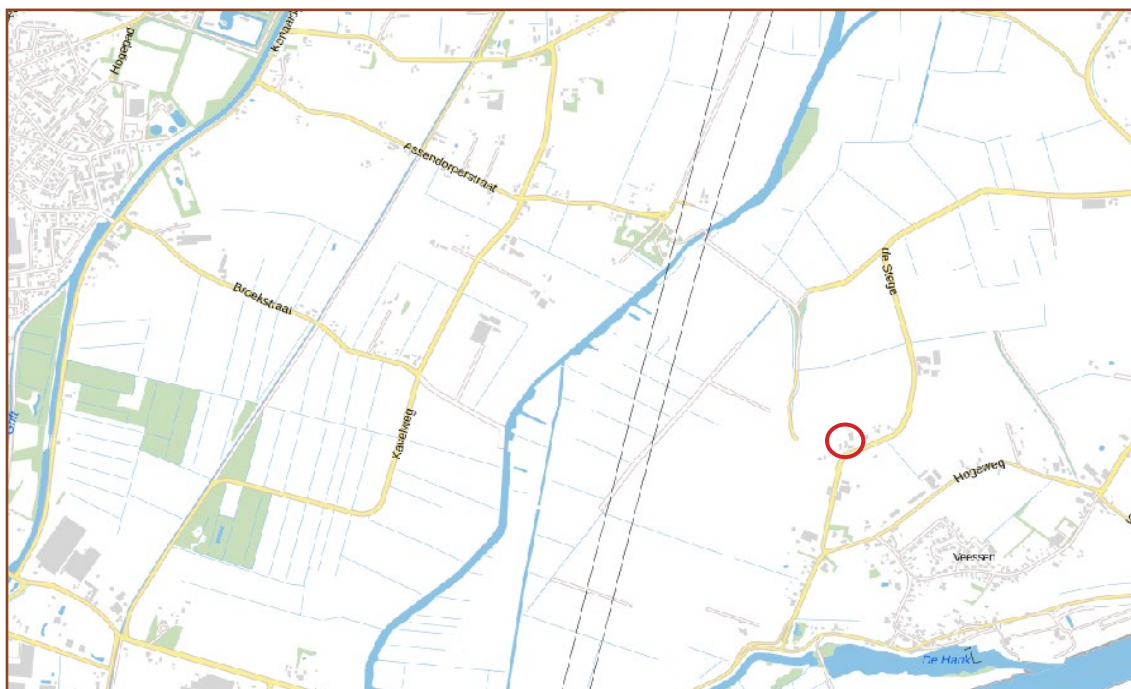

Afb. 1.1: Kadastrale kaart onderzoekslocatie. Globale begrenzing onderzoekslocatie (rood kader). 1 = lichtboxenstal, 2 = kapschuur (zuidzijde), 3 = koeienstal (zuidzijde), 4 = woning, 5 = kapschuur (westzijde), 6 = koeienstal (westzijde). Bron ondergrond: PDOK kadastralekaartv3

Afb. 1.2: Luchtfoto plangebied De Stege 1 te Veessen (rode omlijning). Bron ondergrond: PDOK luchtfoto 2017.

Afb. 1.3: Globale ligging onderzoekslocatie De Stege 1 Veessen (rode cirkel). Bron ondergrond: PDOK brtachtergrondkaart.

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

2.1 Vaatplanten

Op het perceel zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Algemene soorten domineren; Harig wilgenroosje, Bastaardwederik, Ridderzuring, Guldenroede, Jacobskruiskruid, Akkerdistel, Duizendblad, Klimop, etc. De gevels van de te slopen bebouwingen zijn onbegroeid. Het vóórkomen van beschermde of bijzondere plantensoorten is uitgesloten.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die afhankelijk zijn van menselijke bebouwing of waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt.

Door de ligging van de te slopen panden; aan de rand van het dorp Veessen met daarnaast gelegen weilanden is het erg geschikt voor diverse beschermde soorten: Huismus, Steenuil, Kerkuil. Tijdens het veldbezoek zijn mussen aangetroffen in de bebouwing en foeragerend over de gehele onderzoekslocatie. De bebouwing zijn vrijwel allemaal toegankelijk voor vogels om binnen te treden. De bebouwingen hebben openingen of zijn geheel open. De woonboerderij heeft een rieten deel onder de golfplaten. Dit riet is op twee locaties door de Huismus aangetast en er heeft zich een gat gevormd. Dit gat wordt hedendaags door de Huismus gebruikt als nestlocatie. Tijdens het veldbezoek zijn ook invliegende huismussen waargenomen op deze locaties. In de lichtboxenstal, de twee kleinere koeienstallen en in de kapschuur aan de westzijde van het perceel zijn ook nesten aangetroffen van de Huismus. Om het aantal nestgevallen en de exacte locatie te bepalen is vervolgonderzoek noodzakelijk. Als duidelijk is hoeveel broedparen er mogelijk aangetast worden kan de mate van mitigatie en compensatie worden bepaald.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen of waarnemingen gedaan van andere jaarrond beschermde soorten zoals de Gierzwaluw, Steenuil of Kerkuil. De bewoners gaven aan dat de locatie een aantal maanden geleden is gebruikt door een Ransuil. Sporen van de Ransuil zijn echter niet aangetroffen, de uil zal hedendaags geen gebruik meer maken van de onderzoekslocatie.

Overige jaarrond beschermde nesten van broedvogels ontbreken binnen invloedssfeer van de onderzoekslocatie. Er zijn geen nesten of potentiële nestlocaties van Ooievaar, Roek, Grote gele kwikstaart of roofvogels aangetroffen in de directe omgeving van het perceel.

Overige broedvogels

Van de meeste broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt. Door de aanwezigheid van de begoeïing en Klimpop is het terrein zeer geschikt als broedlocatie voor de standaard zangvogelsoorten zoals Merel, Zanglijster, Roodborst, Winterkoning. De onderzoekslocatie is zeer geschikt voor de Boerenzwaluw en de Huiszwaluw, nesten van deze soorten ontbreken echter. In de koeienstal aan de westzijde van de onderzoekslocatie is tijdens het veldbezoek een nest geconstateerd van de Merel. In de kapschuur aan de zuidzijde van het perceel is een nest van de Zanglijster gelokaliseerd.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen maar ook lineaire doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

De te slopen woonboerderij is geschikt voor vleermuizen. Door de gaten in het rietgedeelte aan de noordzijde van het dak van de woning is het vrij toegankelijk voor gebouwbewonende vleermuizen (o.a. Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger). Ook tussen de golfplaten, tussen de daklijst en pannen en in de gaten van de nokpannen van de woonboerderij is voldoende ruimte voor vleermuizen. De locaties kunnen door vleermuizen gebruikt worden als zomer-, kraam- en paarverblijven ook is niet uit te sluiten dat de woonboerderij als winterverblijfplaats functioneert. Aan de zuidzijde van de woonboerderij is ruimte tussen de daklijst en de dakpannen waardoor vleermuizen de mogelijkheid hebben om in te vliegen. De binnenkant van deze zijde is onderzocht en is niet geschikt voor vleermuizen. De binnenzijde van deze zuidzijde is niet donker en niet tochtvrij. Ook de kleinere koeienstallen, lichtboxenstal en kapschuren zijn niet geschikt voor vleermuizen, deze hebben geen dakbetimmering en zijn niet tochtvrij en te licht om geschikte locaties te zijn.

De bomen op het projectgebied zijn niet geschikt voor overwegend boombewonende soorten zoals de Rosse vleermuis, Watervleermuis en Franjestaart. Deze soorten komen wel in de omgeving voor maar zullen niet gevestigd zijn op het projectgebied. De aanwezigheid van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen is, voor wat betreft de bomen, uitgesloten.

Door de aanwezige begroeiing is het gebied geschikt als foerageergebied. Vleermuizen gevestigd in of rondom de bebouwing gebruiken mogelijk als jachtgebieden. Tijdens de werkzaamheden blijven deze echter ongemoeid.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, insecteneters, marters en eekhoorns. Op rommelige erven in het buitengebied wordt de Steenmarter regelmatig aangetroffen. Zowel in de bebouwing als op het erf zijn nergens sporen die duiden op aanwezigheid (latrines, prooiresten, krabsporen, eierschalen) aangetroffen. De Steenmarter komt wel in de omgeving voor en incidentele aanwezigheid kan niet aan de hand van de quickscan worden uitgesloten. Ook Boomarter komt met zekerheid niet voor. Van een nestplaats of anderszins belangrijke functie van de Eekhoorn is zeker geen sprake.

Algemene kleine zoogdiersoorten zoals Veldmuis, Bosmuis, Bruine rat en Huisspitsmuis komen vrijwel zeker op het perceel voor. In het naastgelegen weiland komen Hazen voor en de begroeide terreindelen zijn geschikt voor de Egel. Ook kleine marterachtigen zoals Wezel, Hermelijn of Bunzing zouden voor kunnen komen op de locatie, hier zijn echter geen aanwijzingen voor gevonden. Voor deze soorten geldt in de Provincie Gelderland een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Overige beschermde of bijzondere grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied.

2.5 Overige soorten

Door het ontbreken van oppervlakte water op het terrein is het vóórkomen van vissen uitgesloten. Door dit ontbreken is aantasting van voortplantingshabitat van amfibieën ook uitgesloten. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Op de onderzoekslocatie is een Vlinderstruik aanwezig. Tijdens het veldonderzoek werd deze door een aantal vlinders gebruikt als voedselbron. Alleen algemene dagvlindersoorten zijn waargenomen zoals: Klein Koolwitje, Citroenvlinder, Atalanta, Dagpauwoog. Beschermde soorten van dagvlinders ontbreken echter. Het ontbreken van waarnemingen in beschikbare verspreidingsgegevens ondersteunt deze conclusie

Het begroeide deel van het projectgebied is echter wel geschikt als landhabitat voor enkele veelvoorkomende amfibieën (Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander).

Afb. 2.1: Aanzicht te slopen bebouwing vanaf De Stege. Alle bebouwing wordt gesloopt. In de woonboerderij, koeienstallen en kapschuur zijn nestlocaties van de Huismus aangetroffen. Ook is de woonboerderij geschikt voor vleermuizen

Afb. 2.2: Een van de gaten in het riet van de woonboerderij die door huismussen zijn gecreëerd en nu als nestlocatie functioneren. Ook is het gat in de nokdakpan te zien, deze funtioneert mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen

Afb. 2.3: Een nest van de Huismus in de lichtboxenstal op de onderzoekslocatie. De lichtboxenstalis echter ongeschikt voor vleermuizen. Ook zijn geen sporen gevonden van de Steenmarter.

Afb. 2.4: De te slopen koeienstal (westzijde). In de koeienstal zijn meerdere huismussen nesten aanwezig. Ook is er een merel nest gelokaliseerd in de koeienstal. Tijdens het veldbezoek waren jonge merels aanwezig. Sporen van de Steenmarter ontbreken.

Afb. 2.5: De te slopen kapschuur (zuidzijde). Aan de linker kant is een dichte schuur aanwezig, deze is voor vogels wel toegankelijk, echter zijn hier geen nesten geconstateerd. In de kapschuur is wel een nest van de Zanglijster aanwezig aan de linker zijde (rode pijl).

Afb. 2.1: Aanzicht van de te slopen woonboerderij. De gaten in het riet van de woonboerderij (rode cirkel) maken het geschikt voor huismussen en vleermuizen. Deze plekken kunnen gebruikt worden als zomer-, kraam- en paarverblijven. Tijdens het veldbezoek zijn ook invliegende huismussen waargenomen.

Afb. 2.2: In de koeienstal (zuidzijde) is een huismussen nest aanwezig. Geschikte plekken voor vleermuizen ontbreken. Ook hier zijn geen sporen van de Steenmarter waargenomen.

Afb. 2.3: De woonboerderij gezien vanaf de westzijde. Door de openingen tussen de golfplaten en de dakpannen is het gebouw geschikt voor vleermuizen. Ook de openingen in de nok kunnen als verblijfplaatsen functioneren.

Afb. 2.4: In de kapschuur (westzijde) is een huismussen nest gelokaliseerd. Geschikte locaties voor vleermuizen ontbreken.

Afb. 2.5: Eén van de huismussen nesten in de koeienstal (westzijde)

3.1 Broedvogels

De sloop van de bestaande bebouwing kan leiden tot verstoring, aantasting of vernieling van jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vogels zoals huismussen. Tijdens het veldbezoek zijn verschillende nesten aangetroffen in de lichtboxenstal, de koeienstallen en kapschuur (westzijde). Ook zijn nesten aangetroffen in de woonboerderij. Voor het bepalen van het de mate van verstoring, aantasting of vernieling is vervolgonderzoek noodzakelijk. Aan de hand van de uitkomsten van het vervolg onderzoek kan de mate van de mitigerende en compenserende maatregelen worden bepaald.

De nieuwbouw van de tweetal woningen met bijgebouwen kan tot kansen voor Huismussen leiden, maar niet zonder meer. Bij het realiseren van nestgelegenheid dient het aantal nestmogelijkheden niet kleiner te zijn dan nu het geval is. Het aanbieden van nestgelegenheid is te bewerkstelligen door bijvoorbeeld het plaatsen van vogelvides onder de onderste pannenrijen, inbouwen van nestkasten of simpelweg het niet of op hogere panlatten aanbrengen van vogelwerende maatregelen. Bijgebouwen, schuren e.d. spelen daarbij een rol. Daarnaast zijn terrein-inrichtingsmaatregelen nodig die voor schuilplaatsen en voedsel zorgen. Dit geval is een Plan van Aanpak Huismus gewenst.

Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels zoals Merel, Zanglijster, Roodborst en Houtduif in de houtige begroeiing mogelijk. Ook zijn nestlocatie aangetroffen van de Merel en Zanglijster in de te slopen kapschuur (zuidzijde) en koeienstal (westzijde). Een ruwe indicatie van het broedseizoen is de periode half maart - half augustus. Uitsluitend van belang is het feit of bezette nesten aanwezig zijn, ongeacht de periode. Eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn bijvoorbeeld mogelijk. In geval van bezette nesten moet gewacht worden de werkzaamheden totdat vogels het nest vrijwillig permanent verlaten hebben.

3.2 Vleermuizen

Op het perceel zijn potentiële vaste, jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De bebouwing is geschikt voor vleermuizen en de sloop zal daarom mogelijk tot aantasting of vernieling van verblijfplaatsen of doden/verwonden van individuen leiden. Het begroeide gedeelte van het projectgebied functioneert mogelijk als vaste vliegroute of essentieel foerageergebied, deze blijft echter ongemoeid. Het uitvoeren van nader onderzoeken naar effecten op beschermde rust- of voortplantingsplaatsen en functionele leefomgeving van vleermuizen is noodzakelijk voor de sloop van de bebouwing.

De bouw van een tweetal woningen biedt in potentie mogelijkheden voor gebouwbewonende vleermuizen. Dit kan bijvoorbeeld doortogang tot de spouw te bieden via enkele open stootvoegen op een hoogte van minimaal 3 meter, het creëren van spleetvormige toegangen tot ruimtes achter daklijsten (afmeting opening circa 1,5 x 10 cm) of bijvoorbeeld gevelbetimmeringen. Net als bij de Huismus gaat het niet zomaar en is een plan op maat nodig, waarin mitigerende maatregelen aan bod komen die de overgang van huidig verblijf naar nieuwe locaties moet garanderen. Meer voorbeelden van vleermuisvoorzieningen zijn bijvoorbeeld te vinden via de zoogdiervereniging, www.vleermuizenindestad.nl en diverse andere websites.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

Op de projectlocatie worden voornamelijk kleine, zeer algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle dieren en planten geldt. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen of ander belangrijk leefgebied van marterachtigen en Eekhoorn ontbreken. De bestemmingsplanwijziging en voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde zoogdieren of hun leefgebied. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is derhalve niet aan de orde.

3.4 Overige soorten

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied of doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Voor enkele algemene amfibieën die mogelijk op de locatie voorkomen (Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander) bestaat een kans op aantasting van landhabitat, voornamelijk in de tuin rond de woning. Voor deze soorten heeft de provincie Gelderland een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling verleend.

4

GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

De onderzoekslocatie ligt binnen de begrenzing van de Groene Ontwikkelingszone en is onderdeel van het deelgebied Weteringen IJsselvallei. (zie 4.1). Externe invloeden op de kernkwaliteiten of doelstellingen zijn uitgesloten gezien de schaal en aard van de ingreep.

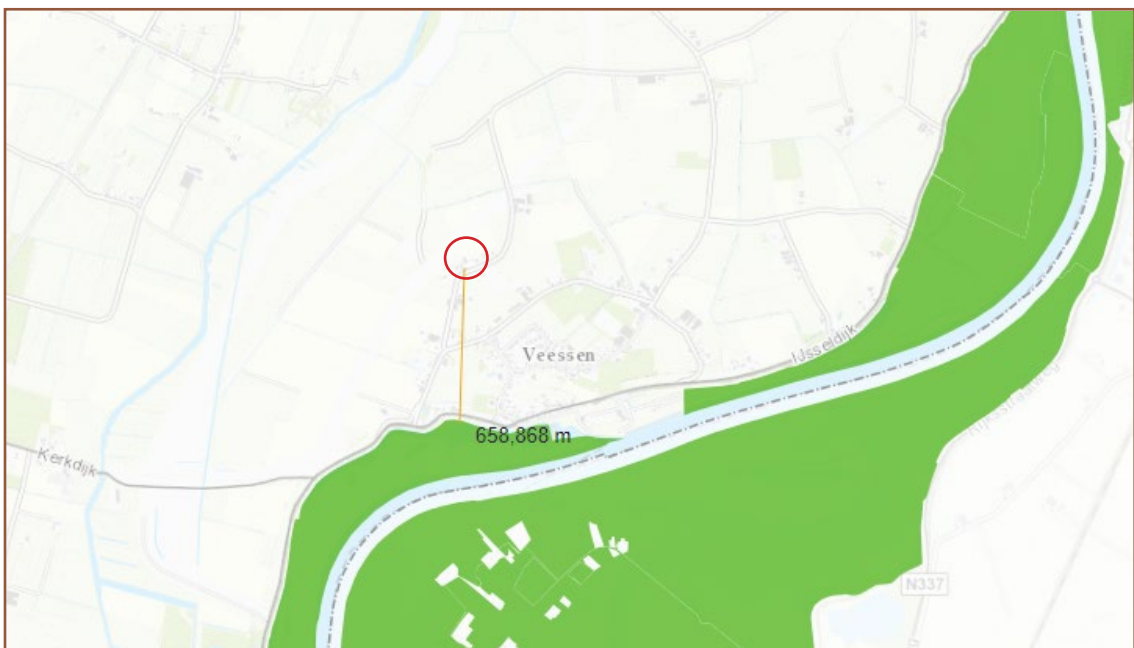
4.2 Natura 2000

De onderzoekslocatie ligt op ongeveer 650 meter afstand van Natura 2000-gebied Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden IJssel), zie afbeelding 4.2. Ondanks de relatief beperkte afstand zijn externe effecten op doelstellingen van kwalificerende habitattypen en soorten van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn uitgesloten. Verstoring van het Natura2000-gebied kan optreden door geluidsoverlast door bouw- en sloopwerkzaamheden. De afstand tot het natuurgebied in combinatie met de tussenliggende bebouwing en de dijk maken dat de bouwwerkzaamheden niet of nauwelijks hoorbaar zullen zijn en werkzaamheden leiden met zekerheid niet tot invloed op doelstellingen van broedvogels of andere aangewezen soorten. De dijk heeft hier een belangrijke rol in, door het hoogste verschil zullen de werkzaamheden niet te merken zijn voor fauna in het Natura2000-gebied. Potentieel leefgebied van soorten als Bever bevindt zich op grotere afstand en zal geen geluidshinder ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden. Ook zal verstoring op weidevogels uitgesloten worden. Door de aanwezigheid van de dijk, landschapselementen en bebouwing zullen de werkzaamheden geen geluidsoverlast veroorzaken op weidevogels.

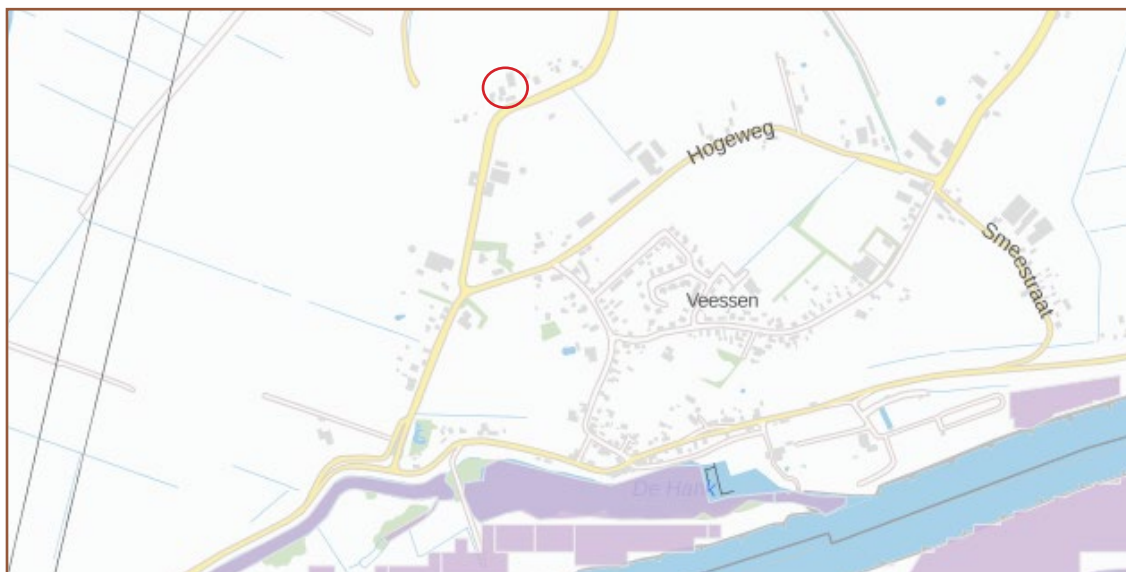
Gezien de omvang en de afstand (650m) van het project ten opzichte van stikstofgevoelige habitattypen in relatie met de omvang van het project is geen PAS-berekening noodzakelijk. De PAS-berekening is niet noodzakelijk om te beoordelen omdat de grenswaarde zeker niet wordt overschreden. Wanneer de grenswaarde wordt overschreden is een vergunning vereist om de werkzaamheden uit te mogen voeren. De verandering in stikstofuitstoot wordt veroorzaakt door een tijdelijke effecten tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden maar zullen niet leiden tot negatieve effecten op de gevoelige habitattypen.

Afb. 4.2 : Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). De locatie ligt in de Groene Ontwikkelingszone. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura2000-gebied 'Rijntakken'. De minimale afstand tot beschermde natuurgebieden bedraagt ongeveer 650 meter. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.3 : De ligging van stikstofgevoelige habitattypen ten opzichte van de plangebied (rode cirkel). Het projectgebied ligt circa 650 m van stikstofgevoelige habitattypen. Door de afstand en de omvang van het project is een PAS-berekening niet noodzakelijk.

5.1. Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen, etc.	waarschijnlijk	mogelijk	zie bij 5.2
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	zeker	negatief	zie bij 5.2
Vogels - algemene broedvogels	zeker	mogelijk	zie bij 5.3
Amfibieën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen

5.2 Conclusies en aanbevelingen

• *t.a.v. bestemmingsplanwijziging*

De bestemmingsplanwijziging heeft geen directe gevolgen, niet voor de soortbescherming evenals voor de gebiedsbescherming. De situatie verandert niet wezenlijk van karakter en de aanwezige soorten zijn alle soorten die aangepast zijn aan de menselijke woonomgeving. Echter, de huidige inrichting (en de huidige staat) is erg geschikt voor bepaalde diergroepen en bepalend is of er in de nieuwe situatie nog steeds voldoende vestigingsmogelijkheden, foerageergebied en schuilplaatsen zijn. Dit vraagt om de nodige aandacht. Daarnaast is er een ruime overgangperiode nodig. Dit vraagt om een **plan op maat** waarin het veiligstellen van de leefomgeving voor deze soorten centraal staat.

• *t.a.v. gebiedsbescherming*

De ontwikkelingen voortvloeiend uit de bestemmingsplanwijziging leiden niet tot tijdelijke of permanente effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en Natuurnatuurnetwerk Nederland). Gezien de afstand van het project ten opzichte van stikstofgevoelige habitattypen in relatie met de omvang van het project is geen PAS-berekening noodzakelijk.

• *t.a.v. Vleermuizen en Vogels - jaarrond beschermde nesten*

Sloop en herbouw kan leiden tot aantasting of vernieling van vaste, jaarrond beschermde rust- of verblijfplaatsen van vogels (huismussen) en vleermuizen in het hoofdhuis of de bijgebouwen. **Nader onderzoek** naar de soortgroepen **huismussen** en **vleermuizen** is gewenst en geeft duidelijkheid omtrent de locatie en hoeveelheid. Een dergelijk onderzoek is noodzakelijk bij de verdere vergunningverlening, bij een slooemelding en bij het aanvragen van eventuele ontheffingen. Het vervolgonderzoek dient uitgevoerd te worden tussen april en september 2019. Als uit nader onderzoek blijkt dat beschermde soorten aanwezig zijn en deze bij de werkzaamheden verstoord, vernietigd of beschadigd worden, dient vooraf ontheffing aangevraagd te worden en wordt de mate van mitigerende of compenserende maatregelen bepaald.

• *t.a.v. uitvoeringsaspecten (bij sloop en herbouw)*

Het eventueel verwijderen van gebouwen, opstallen of opgaande beplanting (bomen, struiken, Klimop) kan tijdens het broedseizoen leiden tot vernieling van nesten van algemene broedvogels. Voer dergelijke werkzaamheden daarom buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half juli een goede indicatie. Echter, uitsluitend van belang is of broedgevallen aanwezig zijn. Bezette nesten mogen nooit aangetast of vernield worden, wees daarom ook alert buiten de periode 15 maart - 15 augustus en stel werkzaamheden zonodig uit.

Houdt tijdens het broedseizoen bij voorkeur een verstoringvrije zone van enkele meters rond de begroeiing snoei de begroeiing sterk terug voorafgaand aan het broedseizoen om broedgevallen te voorkomen. Tijdelijke verstoring is onder de Wet natuurbescherming toegestaan, maar voorkom dat nesten door de ouders permanent verlaten worden.

Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig.

Tijdens werkzaamheden dient lichtverstoring voorkomen te worden. Uilen en vleermuizen zijn erg gevoelig voor lichtverstoring. Voorkom uitstraling van eventuele bouwlampen en andere verlichting richting de boomkronen. Dit kan bijvoorbeeld door toepassen van afschermende armaturen en beperken van verlichtingshoogte. Van mogelijke lichtverstoring van vleermuizen is uitsluitend sprake in de actieve periode van vleermuizen, grofweg tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april - november.

Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

6

WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Natuurnetwerk Nederland** (hierna **NNN**) en de **Groene Ontwikkelingszone** (hierna **GO**) komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het **NNN** is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het **NNN** zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De **GO** bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de **GO** liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van **NNN** en **GO** worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet Natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de WNb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.